

NATUR OG MILJØ
Teknik og Miljø
Aarhus Kommune

UD I NATUREN
Efterår 2011

HAR DU LYST TIL FRISK LUFT OG NATUROPLEVELSER? VIL DU GERNE VIDE NOGET OM NATUREN? SÅ PRØV AT TAGE MED PÅ EN NATURVANDRING!

Hvor intet andet er anført, er det gratis at deltage og kræver ingen tilmelding.

Organiserede grupper, foreninger o. l. på mere end otte deltagere kan dog normalt ikke deltage i turene, men henvises til at træffe aftale med naturvejlederne om særlige arrangementer.

Handicapgrupper kan således også rette henvendelse om ture specielt tilpasset deres behov.

Støvler eller andet solidt fodtøj anbefales.

Denne folder indeholder ture arrangeret af kommunens naturvejledere samt af grønne foreninger. Ønsker om optagelse af fremtidige arrangementer i "Ud i naturen" kan rettes til:

Natur og Miljø, Naturvejleder Bjarne Golles.

Tlf.: 8625 4655, e-mail: bg@aarhus.dk

1 Tallet ud for hver tur henviser til mødested.

Se kort på bagsiden

Naturcenter Ørnereden

Naturvejleder Henrik Hansen.

Ørneredevej 55, 8270 Højbjerg.

Tlf.: 8627 3952, e-mail: hhan@aarhus.dk

Naturcenter Sølyst

Naturvejleder Bjarne Golles.

Louisevej 100, 8220 Brabrand.

Tlf.: 8625 4655, e-mail: bg@aarhus.dk

Naturcentrenes hjemmesider

med masser af informationer og naturstof:

www.naturogmiljoe.dk

Natur og Miljø

Valdemarsgade 18, 8000 Aarhus C.

Tlf.: 8940 2000, e-mail: naturogmiljo@aarhus.dk

Illustrationer Bjarne Golles

Forsidefoto: © colourbox

SØNDAG DEN 2. OKTOBER

1

»PRÆSTEPIK« OG ANDRE SVAMPE

En familietur med Naturhistorisk Museums naturklub falkeøje.

Det er svampetid, og området omkring Ørnereden er det helt rigtige sted at lede efter mange forskellige arter – både de gode, de mindre gode og de rigtigt farlige. Efter en lille introduktion til især spisesvampe griber vi alle en kurv og går på svampejagt. Høsten gennemgås af vores vært Henrik Hansen, og sammen tilbereder vi de bedste svampe, så alle kan få en smagsprøve. Der er masser af gode historier undervejs, ligesom der er indlagt små aktiviteter med svampe. Grib kurven og mød op til hyggelig dag for hele familien i svampenes tegn.

Tid: kl. 12.00 - 15.00

Mødested: Naturcenter Ørnereden, Ørneredevej 55, Højbjerg. Arr.: Naturhistorisk Museum.

UGE 40, 41 OG 42 I OKTOBER

1

SVAMPEUDSTILLING OG SVAMPEKONTROL PÅ NATUR-CENTER ØRNEREDEN

Ta' dine svampe fra skov mark eller have med til Ørnereden og få dem bestemt. Husk at svampe skal samles i kurve. Plastposer duer ikke – da svampene bliver mast mod hinanden. De flotteste svampe bliver udstillet så andre kan glæde sig over dem. Naturvejleder Torben Gang Rasmussen, som har diplom i svampekendskab og er forfatter til flere svampebøger, står for udstillingen.

Tid: Hverdage kl. 13.00-16.00

Sted: Naturcenter Ørnereden, Ørneredevej 55.

SØNDAG DEN 9. OKTOBER

2

VANDRETUR PÅ OLDTIDSSTIEN

Oldtidsstien fører fra herregården Moesgård gennem skoven til stranden og tilbage igen. Langs den ca. 4 km lange rute møder vi blandt andet autentiske og rekonstruerede oldtidsgrave og en række rekonstruerede huse fra oldtiden. Pris pr. deltager: entré til museet. Billetten købes forud for vandreturen.

Tid: kl. 14.00 - 15.30

Mødested: Trappen foran Moesgårds hovedbygning.

Turleder: Guide Katrine Lewinsky Moestrup.

Arrangør: Moesgård Museum, www.moesmus.dk, tlf. 8942 1100.

LØDAG DEN 15. OKTOBER

3

ÅBENT TÅRN ÅRSLEV ENGSØ

Kom og oplev vinterens rige fugleliv ved Årslev Engso. Lokale ornitologer står klar med kikkerter og fortæller om hvilke fugle man kan se.

Tid: 10.00 - 12.00

Mødested: Træetårnet midt på sydsiden – nås fra stien rundt om søen eller fra P-pladsen på Storskovvej vest for Constantinsborg.

Arrangør: DOF Østjylland i samarbejde med Naturcenter Sølyst.

LØRDAG DEN 15. OKTOBER
EFTERÅRSFERIE I DYREHAVEN

For hjortevildtet er det alt andet end efterårsferie. Her har dyrene travlt med at tænke på familieplanlægning. På en tur rundt i Dyrehaven ser vi på hjortenes adfærd, nu hvor de er i brunst.

Tid: kl. 13.30 - 15.00

Mødested: Dyrehavens nordligste P-plads ud mod Ørneredevej i Marselisborg Skov.

Turleder: Naturvejleder Bjarne Golles.

SØNDAG DEN 16. OKTOBER
EN SØNDAGSTUR PÅ 12 KM

Fra Hinnerup langs Lilleåen der løber i et smukt og afvekslende landskab. Efter at der er lavet en sti langs åen med mange spang over grøfterne, er det også blevet en tur med udfordring. Vi slutter i Hadsten.

Tid: kl. 9.45 (4 zoner).

Sted: Sønder Allé v. Rtb, linje 200.

Arrangør / turledere: Danske Vandrelaug / Toni Mahnecke 6074 4331 og Margaret Clark 8617 4458.

ONSDAG DEN 19. OKTOBER

1

SJOVE SVAMPE OMKRING ØRNEREDEN

Tag børn eller børnebørn med og kom med på en svampetur for sjov. Vi kigger efter svampe med sjove navne og underlige historier. Vi kan håbe på hekseæg, bredbladet væbnerhat, violet ametysthat, svovlridderhat, en støvet støvbold, en svamp man kan skrive med og en der smager og lugter af hvidløg. Hvis vi finder nogle gode spisesvampe, laver vi nogle smagsprøver på naturcenteret til sidst.

Tid: 13.00 - 16.00

Sted: Naturcenter Ørnereden.

Turleder: Naturvejleder Henrik Hansen.

SØNDAG DEN 30. OKTOBER

5

EGÅ ENGSØ – BYNÆR SUPERNATUR

Det kan da godt være, at det er hundekoldt, men i begyndelsen af november er der endnu ikke isdække, og derfor vil Egå Engsø rumme myriader af ænder, svaner, gæs og vadefugle. Vi bruger en times tid ved søen, hvorefter vi kører ud til kysten, hvor der – hvis vi er heldige – både vil være alkefugle og måske en dværgmåge. Alt kan ske!

Tid: kl. 10.00 - 13.00

Mødetid: P-pladsen ved Viengevej.

Turleder: Naturvejleder Morten D. D. Hansen. Arr.: Naturhistorisk Museum i samarbejde med Dansk Ornitologisk Forening.

SØNDAG DEN 6. NOVEMBER

HAVØRREDLEG I GIBER Å

6

På denne tid af året trækker en stor bestand af havørred op i Giber Å for at gyde. Det er en oplevelse at se, når hunfiskene under voldsom aktivitet begynder at grave de op til 50 cm dybe gruber til deres æg i bunden af vandløbet. Da havørreden er en sky fisk, er det nødvendigt at være på plads ved åen, så snart det første morgenlys bryder igennem.

Tid: kl. 7.30 - 9.30

Mødested: Skovmøllens P-plads nord for Giber Å mod Moesgård.

Turleder: Frank Jensen, Naturhistorisk Museum.

SØNDAG DEN 6. NOVEMBER

EFTERÅRS DAG I SKOVEN OG PÅ STRANDEN

2

Lige nu er der flotte efterårsfarver i naturen, når vi går til Norsminde. Den ene vej langs med stranden og modsat i skoven afhængig af vindretningen. Der er mulighed for at stoppe i Norsminde. Tur 20 km (10 km).

Tid: kl. 10.10

Sted: Linie 18s endestation Moesgård Museum.

Arrangør /turledere: Danske Vandrelaug / Henrik Smith-Hansen 8628 2643 og Sten Porse 8693 1670.

SØNDAG DEN 6. NOVEMBER

2

HERREGÅRDEN MOESGÅRD – RUNDVISNING

Moesgård Museum opfører nu en ny udstillingsbygning nord for det gamle herregårdsanlæg og bygger dermed videre på stedets historie. Men hvad er det egentlig for en historie, de gamle bygninger kan fortælle? På rundvisningen får man et indblik i det liv, der har udfoldet sig gennem generationer, og vi vil komme inden for i hovedbygningens gamle stuer. Pris pr. deltager: entré til museet. Billetten købes forud for rundvisningen.

Tid: kl. 10.30 - 12.30

Mødested: Trappen foran Moesgårds hovedbygning.

Turleder: Arkitekt Torsten Hinge.

Arrangør: Moesgård Museum, www.moesmus.dk, tlf. 8942 1100.

SØNDAG DEN 6. NOVEMBER

2

BOG, NØDDER OG ANDET GUF FRA TRÆER OG BUSKE

Bøgetræerne har været tynget af bog hele sommeren, og egne har været næsten lige så frugtbare. Nu ligger frøene på jorden og håber på at overleve vinteren. Vi ser hvordan de kan udnyttes i skovbruget. Vi kigger efter de dyr og fugle der vil æde frøene og overvejer chancerne for at der bliver store træer ud af dem. Vi kigger også efter frugter fra andre træer og buske, og prøver om nogle af dem kan spises af os mennesker.

Tid: 14.10 - 16.30

Sted: Moesgaard Museum Busstoppestedet. (Bus 18)

Turleder: Naturvejleder Henrik Hansen.

LØRDAG DEN 12. NOVEMBER

ÅBENT TÅRN VED EGÅ ENGSØ

5

Kom og oplev det rige fugleliv ved Egå Eng sø. Naturvejlederen og lokale ornitologer står klar med kikkerter og viser fuglene frem for besøgende. Hør om hvilke fugle, der har ynglet, og følg de fugle, der raster og overvintrer ved søen.

P-plads: Viengevej 7. Indkørsel til DCH, Danmarks civile Hundeførerforening - Risskov.

Tid: Kl. 10.00 - 12.00

Mødested: Fugletårnet på sydsiden af søen.

Arrangør: Naturvejleder Bjarne Colles.

SØNDAG DEN 13. NOVEMBER.

VANDSTÆRETUR LANGS ÅRHUS Å

Tag med på jagt efter Norges nationalfugl vandstæren. Hver vinter gæster flere vandstære vore åløb i Østjylland.

Vi følger Århus å's snoede forløb på en strækning mellem Pinds Mølle og Tarskov Mølle, mens vi snakker om vandkvalitet og holder udkig efter åens efterårsgæster.

Tid: 10.00 - 12.30

Sted: P-pladsen over for Pinds Mølle.

Turleder: Naturvejleder Bjarne Colles.

LØRDAG DEN 19. NOVEMBER

STENTUR PÅ STRANDEN FRA HØRHAVEN

7

Vi går en tur på stranden og kigger på sten undervejs. Ved Naturcenter Ørnereden holder vi en pause i læ og tørvejr for at kigge på kort. Så bliver det lidt lettere at overskue hvordan isen i sidste istid har flyttet rundt på landskaberne. På vejen tilbage ser vi efter spor fra isens arbejde. Hvis vejret taler for det kan vi vende turen og gå til Ørnereden i skovens læ. Så får vi rygvind tilbage ad stranden.

Tid: 13.40 - 16.50

Sted: P-pladsen ved hjørnet af Hørhavevej og Ørneredevej. (Bus linie 18 til Bekkasinevej.)

Turleder: Naturvejleder Henrik Hansen.

LØRDAG DEN 3. DECEMBER

3

ÅBENT TÅRN ÅRSLEV ENGSØ

Kom og oplev vinterens rige fugleliv ved Årslev Engso. Lokale ornitologer står klar med kikkerter og fortæller om hvilke fugle man kan se.

Tid: 10.00 - 12.00

Mødested: Trætårnet midt på sydsiden – nås fra stien rundt om søen eller fra P-pladsen på Storskovvej vest for Constantinsborg.

Arrangør: DOF Østjylland i samarbejde med Naturcenter Sølyst.

LØRDAG DEN 3. DECEMBER

1

SNITTE-HYGGEDAG PÅ ØRNEREDEN

Vi har frisk træ at snitte i og skarpt værktøj til udlån. Der er kaffe på kanden og kakao til børnene. Vi har ting til inspiration fra træmænd til grydeskeer og ninjasværd. Benyt lejligheden til at lave sjove og gratis julegaver sammen med familiens børn. Det er åbent hus, så kom og vær med så længe børnene har lyst. Voksne uden ledsagende børn er naturligvis også velkomne.

Tid: 10.00 - 16.00

Sted: Naturcenter Ørnereden.

Arrangør: Naturvejleder Henrik Hansen.

SØNDAG DEN 4 DECEMBER

8

ADVENTSTUR TIL BRABRAND KIRKE

Vi går igen vores traditions tur i december, den anden søndag i Advent, en frisk tur på 12 km. Gennem et dejligt afvekslende landskab.

Tid: kl.10.15

Sted: Busstoppested der hedder DANMARKS RADIO, linjerne 6A, 1A.

Arrangør /turledere: Danske Vandrelaug / Ledere: Else Balters og Toni Mahnecke 6074 4331.

SØNDAG DEN 18. DECEMBER

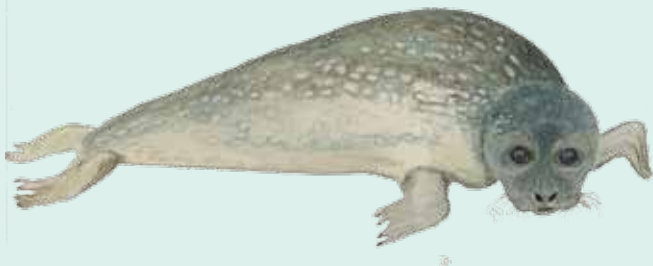
JULE-FUGLETUR TIL KALØ

Jule-fugleturen til Kalø er et legendarisk arrangement, som enten byder på masser af fugle eller masser af dårligt vejr – og en våd sok eller to. Det er aldrig til at vide, hvad vi her omkring vintersolhverv kan støve op af fugle, men vi håber det bedste! Der skulle være chance for alt godt i dykænder samt formentlig spættet sæl og lidt alkefugle.

Tid: kl. 11.00 – 13.00

Mødested: P-pladsen ved Kalø Slotsruin.

Turleder: Naturvejleder Morten D. D. Hansen. Arr.: Naturhistorisk Museum i samarbejde med Dansk Ornitologisk Forening.

TORS DAG DEN 22. DECEMBER

ÅRETS KORTESTE DAG

9

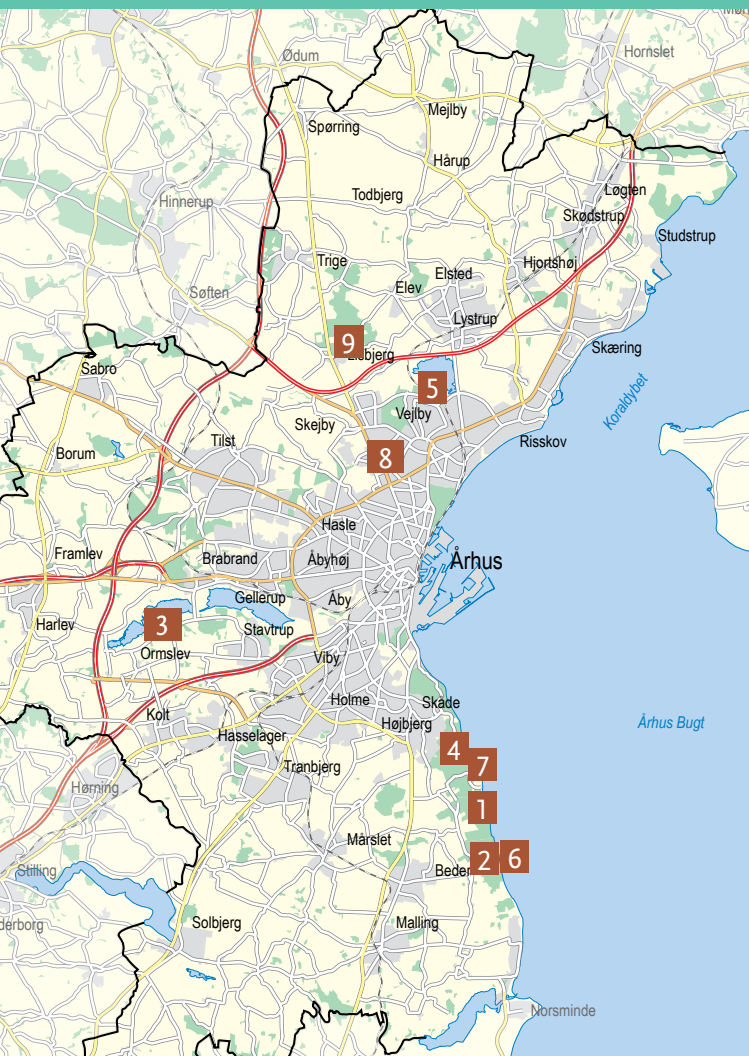
Ifølge kalenderen er det årets korteste dag. Vær med når vi i tusemørket tænder lys og i fælles procession går til den nye shelterplads i Lisbjerg Skov. Her vil vi tænde bål og opleve spændingen, når lyset kæmper med mørket og sender lange skygger ind i den tætte skov.

En anderledes måde at vandre i naturen på. Et lys- og mørkearrangement for både børn og voksne.

Tid: kl. 16.30 -18.00

Mødested: Lisbjerg Kirke.

Turleder: Naturvejleder Bjarne Golles.

Natur og Miljø

Postboks 79

8100 Aarhus C.

Tlf.: 8940 2000

www.naturogmiljoe.dk